

СССР ЎЗБЕКИСТОН

ГАЗЕТА
1918 ЙИЛ
21 ИЮНДАН
ЧИҚА БОШЛАГАН

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ,
ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 205 (20. 772)

1990 йил 8 сентябрь, шанба

Баҳоси 3 тийин.

СУРЪАТТА СУРЪАТ ҚЎШИБ НИЯТЛАРГА ЕТАЙЛИК

МАНФААТДОРЛИК ЯХШИЛАНГАЧ

Қашқадарё вилояти колхоз ва совхозларида пахта йиғим-терими оммавий тус олинмоқда. Пахтазорда зағирни қемалар туртиб ишлаб чиқариш бошланди. Буларнинг ҳаммаси бугунги кунда пахтакор дехонга, механизаторга, нафақат меҳнат ҳақи, балки ғамхўрлик ва меҳрибонликнинг оширилганлиги натижасидир.

Нуралӣ ОРОЛОВ,
Ғузор районидagi
Карл Маркс номидаги
жамоа хўжалиги раиси:

Саъдулла ҚУЧҚОРОВ,
Косон районидagi
Маршал Чуйков номидаги
39-совхоз механизатори.

— КОЛХОЗНИМИЗ пахтакорларнинг бу йилги аҳди юксак, Мавжуд 1 млн 100 гектар ердан далага 3 минг тонна ўрнига 3,5 минг тонна «пахта» етказиб берамиз.

Далаларда қўзланган миқдорда мўл ҳосил етиштирилди. Йиғим-теримни пухта тайёрлаган билан боғлиқ юбдорлик. Машина теримига ажратилган майдонларда пўлат агрегатлар ишлай бошлади. Йиғим-терим суръати ошди. Илгори бригадаларимиз ғалаба рапортига имзо чекдилар. Коммунист Кенжа Назаров, Рўзигул Тошпўлатовлар бошлиқ бригадалар бир неча кунлардан бери қўшмача мажбурият ҳисобига пахта тайёрлашмоқда.

Хўш, бу ютқуларнинг омили нимада? Жавоб ағона: манфаатдорликда! Теримчилар меҳнати қадридли, қўлда терилган ҳар килограмм пахтага 25 тийиндан ҳақ тўлаётган ҳисобига қўшмача мажбурият ҳисобига пахта тайёрлашмоқда.

Чевар теримчиларимизнинг ҳар бири 80—90 сўмдан маош олишди.

Сафар НАҲАСОВ,
Ульянов районидagi
Пахтакор давлат хўжалиги
бригада бошлиғи:

— ЧЎЛҚУВАРЛАРИ-мизнинг йил бўйи қилган меҳнатлари зое кетмади. 50 гектар ерда «Қарин-8» нави йиғичка толали пахтадан мўл ҳосил етиштирдик. Бу санаот учун зарур хом ашё. Бир тоннасининг нархи 2 минг сўмдан ошди кутилмоқда.

Йиғичка толали пахта бўлса ҳам ўрта толадек эрта етилади. Айни пайтда 90 процент ҳосил қийғос очилди. Йиғим-теримни авж олдириб юбдорлик. Бригаданимиз аъзолари четдан ёрдамчи қилмадан ҳолда ҳосилни ўз кучлари билан саранжомлаш ниятидалар. Моҳира Маматкулова, Сайёра Шодикулова, Рўзигул Тошева, Ражабгул Нафасова, Назира Маматкулова сингари қўшмача килограмм чеварлар кўнига хирмонга 90—100 килограммдан пахта териб тўймоқдалар.

Дилбар ХОЛИҚОВА,
Шахрисабз районидagi
«Партия XXVII съезди»
колхоз теримчиси:

— МАВСУМДА 8 тонна пахта теришга сўз берган эдим. Иккинчи йилнинг манфаатдорлиги чамалаб чиқиб ундан ҳам кўпроқ пахта теришнинг мумкинлигига ўзим ишоним бўлди. Бу йил 10 тонна пахтани эл хирмониға тўкмак. Қанча кўп пахта терасан шунча кўп ҳақ оламиз. Қўлда терилган ҳар килограмм пахтага 25 тийиндан ҳақ тўланаётганлиги ишимиз унумдорлигини оширди.

Мен ишлаётган колхознинг Сердоб Нуробоев бошлиқ 5-бригадаси 68 гектар ерда «Юлдуз» нави уруғли пахтадан мўл ҳосил етиштирди. Далада ҳосил кўп. Фақат ун нест-нобуд қилмасдан териб олмаганимиз зарур. Дугоналарим Феруза Рўзиева, Бўриой Қурбоновлар билан беллашиб ишлашамиз. Кимўзларда бир-биримиздан қилишмаямиз. Кўнига этак билан 100—110 килограммдан пахта теряпмиз. Шунга яраша беш кунлик меҳнатимиз ҳам чакки бўлмади.

ҲОСИЛ ТАРОЗИГА ҚЎЙИЛДИ

• Бухоро

Жумҳуриятимиз жанубий чегарасидаги Олот ноҳияси пахтакорлари дастлабки ҳосил қарвонини «Ленинград» қабул пунктига олиб келишди.

«Оқ олтин» жамоаси хўжалигининг механизатори М. Набиев Б. Қиличев бошлиқ бригада далада етиштирилган ҳосилни тарози палласига қўйди.

Қизил қарвонга бағишланган митингга сўзга чиққан Энгельс номида жамоа хўжалиги раиси Б. Қурбонов, «Шарқ юлдузи» колхоз бошқаруви Б. Эргашев, Навоий номида колхоз бригада бошлиғи Ж. Бегиев ва бошқалар ҳосилни нобуд қилмай техника ёрдамида тез йиғиштириб давлатга топшириш тўғрисида гапиришди.

Қизилтепа ноҳияси хўжаликлариди ҳам пахта топшириш бошланди. Ноҳия пахта тозалаш заводида бўлиб ўтган митингга «Зардор» ва «Ўртачул юлдузи» совхозларидаги дастлабки олинган звенолар йиллик шартнома мажбуриятларини бажарганликлари тўғрисида рапорт беришди.

Умуман, вилоятнинг кўпчилиги хўжаликларида йиғим-терим яхши суръат билан бошланмоқда. Далаларда ғўзанинг барги тўктирилмоқда ва машина теримига пухта ҳовирлик қўриляпти.

Н. НАИМОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

МЕҲНАТИГА ЯРАША

• Фарғона

ҚУВА. «Социализм» жамоа хўжалигига қарашли С. Хайдаров бошлиқ 11-бригада аъзолари теримга биринчи бўлиб киришди.

Шу кунги кўпнинг килограммчилар мусобақасида Мукамбархон Раҳматовга ҳаммадан ўзиб кетди. Эл хирмониға 180 килограмм «оқ олтин» тўккан илгори теримчи меҳнатига яраша 45 сўм пул олди.

Хўжаликда М. Раҳматованинг сарфдошлари қўп. Х. Соҳибов, Д. Мирзақосимов, Ш. Бойметова каби пешқадам теримчилар кўнига 150—160 килограммдан пахта териб, илгориликни қўлда бермашптилар.

В. ХОЛМАТОВ,

КУНИГА БИР ПРОЦЕНТ

• Сурхондарё

Денов ноҳиясидаги «8-Март» колхоз аъзолари етиштирилган ҳосилни тарозида ушшоқлик билан киришди. Пахтакорлар мавжуд 1027 гектар майдонининг ҳар гектаридан 34 центнердан ҳосил оlishmoqchi.

Бу 3500 тонна пахта эл хирмониға уюлади деган гап. Шундан 200 тоннаси машиналар ёрдамида териб олинган кўзда тутилган. Дастлабки кўнандиқ А. Абдураҳмонов, Р. Азимов, М. Бўриев, С. Хамзаев, Ҳ. Мамадраҳимов бошлиқ бригадалар бошқаларга ўрнак бўлишпти.

У. БЕКМУРОВОД,

КЕЛГУСИ ОЙ ОБ-ҲАВОСИ

Ойлик ўртача ҳарорат нормалга яқин бўлади ва 11—15 даражадан таъмин қилинади. Бу кўрсаткич жанубда 18 даражача, Қорақалпоғистон муҳтор жумҳуриятида 8—13 даража бўлиши кутилмоқда. Ойнинг биринчи декадаси илқилиб, ҳаво ҳарорати нечаси 11—16, кундузи 28—33 даража бўлиши тахмин қилинмоқда.

Иккинчи декада ҳарорат 22—27 даража билан 12—17 даража оралиғида тебраниб туради.

Октябрнинг учинчи ўн кунлигида иккинчи декада ҳарорат 18—22 даража билан 12—17 даража оралиғида тебраниб туради.

Енгилгарчилик миқдори нормадан кўп бўлади. Ёнгилгарчилик асосан иккинчи ва учинчи декадаларда содир бўлиши кутилмоқда.

НАМАНГАН ВИЛОЯТИ.
Тўрақўрғон районидagi «Шарқ юлдузи» колхозда кейинги йилларда чорвачилик ҳам ривожланиб бормоқда. Бу ерда 840 бош қорамол меҳр билан парвартиллаб туриб. Шундан 280 боши соғин сугилардир. Соғувчилар ҳар бир сугилдан соғиб олинган сут миқдорини йилга ўртача 2650 килограмм ўрнига 3100 килограммга етказишга аҳд қилишган. Моҳир сугилсозлардан М. Исмаилова, Ш. Маҳмудова ва С. Қасимовлар мусобақа пешқадамларидир. Сураткаш мухбири В. МОЛГАЧЕВ ана шу илгориликни тасвирга тушириб қайтди.

• Жумҳурият Президенти Фармонини ўқиб

МИННАТДОРЧИЛИК СЎЗЛАРИ

«Барча аспирантлар, олий ўқув юртиларининг талабалари ва ўрта махсус ўқув юртилари, ҳунар-техника билим юртилари ўқувчиларининг стипендиялари 1990 йилнинг 1 сентябидан 30 фоизга қадар кўпайтирилсин».

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси Президенти И. А. Каримовнинг «Аспирантлар, олий ўқув юртилари талабалари, ўрта махсус ўқув юртилари ва ҳунар-техника билим юртилари ўқувчилари

нинг стипендияларини ошириш тўғрисида»ги Фармонидаги ушбу сатрлар ёшларимиз келажаги тўғрисида ғамхўрликнинг далили сифатида ҳаммамизда ғамхўрликни туйғусини уйғотди. Ушбу Фармон эълон қилинганидан сўнг «Совет Ўзбекистони» рўзномаси муҳарририятга муштарилардан кўплаб хатлар кела бошлади. Қўйда уларнинг баъзиларини эътиборингизга ҳавола этамиз.

ИМТИЁЗ

Бир ўғлим ўтган йили Низоми номи Тошкент давлат педагогика институтининг Навоий филиалини тамомлади. Ҳозир ёшмишга қўшилди — кўмакка кирди. Ойламиндан бир киши ўқиганини учунми ё тўғич фарзанд бўлганини тўғилганини, ҳайтовур, унинг ўқиганини ҳам, институтни тамомлаганини ҳам сезмай қолдим.

Аммо бултўр бирварақайга учта ўғлимиз қўшма кирди. Биринчи ҳарбийдан қайтиб келди, биринчи мактабни тугатди, тўғич биттаси ўтган йили ўқидан йилкилди. Иккинчиси адаштириб юбормасам, Абдуваҳоб — Тошкент ҳақ хўжалиги институтиди, Ҳамидулло — Тошкент маданият олийгоҳида, Тўлқин — Оқолтин гидрометеорология техникумида тахсил қўришди. Уларнинг бирини битираман, бирини юқори курсларга ўтаман дегуна укалари ҳам эр этиб қўлишди.

Ухуллас, нима демокчийди, айтганим гапимнинг ҳам калласини йўқотдим, шеккили, Ҳа, уч ўғлим бирданга ўқиб, анча қийналиб қолди. Бир тўзукқа ҳам дон керак, ҳам сува керак, дейишди-ку, ахир. Ҳаволида яна қанча еярман-ичарман бор. Студентлар ҳар келганида ҳе нарса сўрамаган тақдирда ҳам қўлига 5—6 сўм тутқазмасанг ўзинг ҳижолат тортасан.

Рўзномада Президентимизнинг талабаларнинг стипендияларини ошириш ҳақидаги

Фармонини ўқиб қолдим. Жуда бамаъни иш бўлибди-да! Совет ҳозиримиздаги барча ота-оналар хурсанд бўлишди. Ушбу кунги бригадамизга совхоз ветерани Тошбўри Султонов ҳам келган. Унинг фарзандлари ҳам ўқир экан. Ёш боладай қўноғиди, боққич. Ўтган йили ётоқхона билан таъминланган студентлар стипендиясига 10 сўмдан ижара ҳақи қўшиб берилганда, дейди. Бу йил яна янгилик. Иш қилиб, замон ахшиликка ўзгариб турсин-да!

Президентимизнинг бу Фармони нафақат ўқувчи талабаларга ётарли имконият, балки ота-оналарга ҳам катта имтиёздир. Шунингдек, бу Фармон мазмун моҳиятида, меҳнат, катта илм қўриғи сари ҳатти-ҳаракатини қўллаб-қувватлаш тушунчаси ҳам бор.

А. ҚАРЧИГАЕВ,
Хатирчи районидagi «Олтин» совхозининг бригад бошлиғи, Кориз кишлоғи.

ЯХШИ КАЙФИЯТ

Жумҳуриятимиз Президентининг «Аспирантлар, олий ўқув юртилари талабалари, ўрта махсус ўқув юртилари ва ҳунар-техника билим юртилари ўқувчиларининг стипендияларини ошириш тўғрисида»ги Фармони билан талабалар ва аспирантлар кўвонч билан қутиб олишди.

Ҳаётимизда тўпланиб қол-

ган муаммолар талабалар ва илм-фан оstonесиде турган ёш тадқиқотчилар турмушини, яшаш тарзи ва билим олиш шароитларини бирмунча мураккаблаштириб қўйган. Жумҳурият Президенти мазкур Фармони мен ва мен каби мингглаб талабалар аспирантлар турмушига катта ғамхўрликнинг натижасидир.

Албатта, қоринг тўқ, устинг бут, яшаш шароитинг ахши бўлса кайфиятиг қўтарикин, руҳинг жушқин, ишингга меҳринг белем бўлади. Ортикча таъвинуш, югур-югурлардан қутулсан, Моддий томондан ахши таъминланган кишининг ишида кут-барақа бўлади. Ўйлашмики, ёш илмий тадқиқотчилар — аспирантлар жумҳурият Президентининг бу олий қимматиға ўзларининг юксак билимлари, ҳаёткича учун зарур бўлган тадқиқотлари билан жавоб берадилар. Улар бутун кўп-ғайратларини замонавий билимларни қўқур ағлаш, жумҳурият илм-фанини янада ривожлантиришга муносиб ҳисса қўшади.

И. МАМАНОВ,
Тошкент Давлат дорилфунуни аспиранти.

ҚУВОНЧ УСТИГА ҚУВОНЧ

Бузам бутун умр муаллим бўлганлар. Қўп йиллар давомида у кишининг сабоғи-

ни юзлаб талабалар олишди. Эндилкида улар халқ хўжалигининг турли соҳаларида ишлашди.

Хурмат-эҳтиромни қўрган онам ҳам шу қасбни танлаганлар. Мактабда ўқитувчилар. Улар изидан бориб, шу қасбни танлашга аҳд қилдим.

Воляга етсам, албатта ўқитувчи бўламан. деб қўнглимга тугиб юрардим. Ниятм ушлад. Ҳозир ўзбек тили ва адабиёти куллийти 1-курс талабасиман. Олий ўқув даргоҳимизда мустаҳкам билим олиш учун барча шароит муҳай. Тақрибли устозлар дарс ўтишяпти.

Қўни кеча қувончига қувонч қўшилди. Ўзбекистон Совет Социалистик Республикасининг Президенти И. А. Каримов билим юртилари ўқувчиларининг стипендияларини ошириш тўғрисидаги Фармони биз студентларни ғойда руҳлантириб юбдорди.

Моддий аҳволимизни яхшилаш йўлида қўрсатилган ғамхўрлик бизни янада аъло ўқишга қўрайди. Биз ёшлар бундай меҳрибонликка яраша ўз ихтисослигимиз бўйича етук мутахассис бўлиб етишишга интиламиз.

Д. СУЛТОНОВА,
Тошкент давлат педагогика институт талабаси.

ОРОЛДА ЎЗГАРИШЛАР БЎЛАДИМИ?

Тошкентда Оролни ва Оролбўйини кўтариш юзасидан тузилган жумҳурият жамоат комитетининг кенгайтирилган мажлиси бўлди.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг «Орол» денгизи атрофидаги экология ва санитария вазиятини тубдан яхшилаш, денгиз ҳавасидидаги сув ва ер ресурсларидан фойдаланиш самарадорлигини ошириш ва уларни муҳофиза қилишни қўқайтириш тадбирлари тўғрисида»ги қарориде кўзда тутилган вазифалар қандай бажарилаётганини кўриб чиқилди.

Мажлис ишида қатнашган учун партия билан ҳукуматнинг шу ҳужжатини амалга оширишга бевосита алоқадор бўлган вазирликлар ва идораларнинг раҳбарлари, Орол ва Оролбўйи тақдирини таш-

ЎТГАН ЙИЛДАГИДАН КАМ БЎЛМАЙДИ

Газета ва журналларнинг обуна нархи ошиб кетгани аҳоли кам даромадли қисми ва пенсиядорлар учун анча қийинчилик туғдиради, албатта. Одамлар энди аввалги йиллардаги сингари бир вақтнинг ўзида бир неча ойнома ва рўзномаларга эмас, балки ўзлари кўнгиб қолган ва севиб ўқийдиган газеталарга талаб ёзмамоқдалар.

Обуна кўпчилиги иштироки билан ўтадиغان мавсум. Биз унинг ушшоқлик билан ўтишини таъминлаш учун корхона, ташиқот, хўжаликлар маъмурияти ва партия ташиқотлари берадиган фаол ёрдамга муқтоимиз. Чунки улар бу

• ОБУНА—91

ЎТГАН ЙИЛДАГИДАН КАМ БЎЛМАЙДИ

га фаол қўшилганликлари дуруст бўлаётди. Муҳтор жумҳуриятимизда пахта йиғим-терими мавсумида қасба уюшмалари энг кўп пахта терган таъминчиларга ва шунингдек механизаторларга иш ҳақидан ташқари мукофот тариқасида «Совет Ўзбекистони» ва бошқа рўзномаларга бепул обуна қилиш тақдифи билан қийаптилар.

Жумҳурият «Союзпечать» бошқармаси рўзнома ва ойномаларга обуна қилишни ушшоқлик билан олиб бориш мақсадида ташиқотчилик ва тушунтириш ишларини ҳам олиб бормоқда. Шу мақсадда шахар ва районларнинг рўзномаларида ва маҳаллий радио эмиттиришларда деярли ҳар кунги алоқа ходимларининг чи-

қишлари, эълонлар уюштирилмоқда. Биз Нукус шаҳридаги мавжуд 5 та киоскда, «Тошкент» ва «Нукус» меҳмонхоналарида, автостанцияларда обуна қабул қилиш пунктларини очдик. Алоқа бўлимларида шанба ва якшанба кунларида ҳам обуна тўпланмоқда.

Жумҳуриятимизда барча ташиқотчилик ва оммавий-сиёсий ишлар обуна мавсумининг муваффақиятли ўтишини таъминлашга қаратилган. Биз албатта кишиларнинг ойнома ва рўзномаларга ўтган йилги даражада обуна бўлишларига эришамиз.

Р. УСНАТДИНОВ,
Қорақалпоғистон АССР «Союзпечать» бошлиғининг ўринбосари.

ФУТБОЛ

6:2

«Пахтакор» ва «Кубань» футболчиларининг биринчи даражаси ўйини кечиктирилган эди. Кеча жумҳурият пойтахтидаги бош ўйингоҳда шу учрашув бўлди.

Ишқибозлар биринчи бўлим давомида дарвозаларга киритилган беш тўпнинг гувоҳи бўлишди. Пахтакорчилар уч бор рақиб дарвозасини аниқ бўлжага олишди.

Иккинчи бўлимда майдон эгаларининг ўйини жонланди. Ҳужумлар ўз самарасини кўрсатди: меҳмонлар дарвозасига яна уч тўп киритилди. «Пахтакор» 6:2 ҳисобида ғалаба қозонди. Тўплари дарвозага Шкирин (2 та), Патницкий (3 та) ва Шарипов йўллашди.

ПУБЛИЦИСТ МУЛОҲАЗАЛАРИ

Бизнинг алоҳида ички муаммоларимизга, таълиқли бу мақола, фалати бўлса-да, экинчи Америкада экология масалаларига бағишлаб ўтказилган конференцияда туғилди. Мен бу йилда иштирок этдим. «Орол денгиз фожияси» деб номланувчи, Индиана университетда ўтказилган конференция ташкилотчилари Москва, Ленинград, Қозғоғистон, Ўзбекистондан келган 20 дан зиёд олимлар ва публицистлардан жамон ҳамкорлигини тўқилантириб келатган муаммоларга таълиқли қизқарлик илмий ахборотлар куттишга ҳақли эдилар. Умуман, менмича, улар адашмадилар. Бироқ...

Б.А.ЪИ ватандошларимизнинг чиқишларини тинглаб, мана, нималар хаёлга келди: нахотки минтинларда нутқ сўзлаш учун мамлакатимизнинг бепоён кенгликлари уларга торик қилган бўлса? Нормасийларнинг мамлакатимизда ўтказилган йилларидан қайта-қайта жаранлаган «Орол» — тоталитарлик курбони», «Улаётган Орол» — совет империясига таъна» каби ва бунга ўхшаган сиёсий ҳаммаларни эшитган америкалик ҳамкасбларимиз таажжубдан лол қолдилар.

Ўзини Ўзбекистонда яқинда ташкил этилган норасмий, — албатта, демократик ташкилот вакили деб таништирган ватандошимиз минбарга кўтарилганида, сиёсат фанини мутлақо ҳаммол қилиб олди. Унинг нутқи бошдан оёқ ўзидан олдинги совет нотикаларининг нутқлариди сиёсийлик этишмаганлигига таънадан иборат эди. Бир нотиқни у Оролбўйи демографияси ҳақида фикр билдиргани учун «кочушини тўғрилаб» қўймоқчи бўлди, бошқа бир нотиққа ўрта Осиё норасмийлари фаолиятини тўғри ёритишда таънадан иборат эди. Бир нотиқни у Оролбўйи демографияси ҳақида фикр билдиргани учун «кочушини тўғрилаб» қўймоқчи бўлди, бошқа бир нотиққа ўрта Осиё норасмийлари фаолиятини тўғри ёритишда таънадан иборат эди.

Бундан ташқари, унинг нутқи бошдан оёқ ўзидан олдинги совет нотикаларининг нутқлариди сиёсийлик этишмаганлигига таънадан иборат эди. Бир нотиқни у Оролбўйи демографияси ҳақида фикр билдиргани учун «кочушини тўғрилаб» қўймоқчи бўлди, бошқа бир нотиққа ўрта Осиё норасмийлари фаолиятини тўғри ёритишда таънадан иборат эди. Бир нотиқни у Оролбўйи демографияси ҳақида фикр билдиргани учун «кочушини тўғрилаб» қўймоқчи бўлди, бошқа бир нотиққа ўрта Осиё норасмийлари фаолиятини тўғри ёритишда таънадан иборат эди.

Бундан ташқари, унинг нутқи бошдан оёқ ўзидан олдинги совет нотикаларининг нутқлариди сиёсийлик этишмаганлигига таънадан иборат эди. Бир нотиқни у Оролбўйи демографияси ҳақида фикр билдиргани учун «кочушини тўғрилаб» қўймоқчи бўлди, бошқа бир нотиққа ўрта Осиё норасмийлари фаолиятини тўғри ёритишда таънадан иборат эди. Бир нотиқни у Оролбўйи демографияси ҳақида фикр билдиргани учун «кочушини тўғрилаб» қўймоқчи бўлди, бошқа бир нотиққа ўрта Осиё норасмийлари фаолиятини тўғри ёритишда таънадан иборат эди.

Бундан ташқари, унинг нутқи бошдан оёқ ўзидан олдинги совет нотикаларининг нутқлариди сиёсийлик этишмаганлигига таънадан иборат эди. Бир нотиқни у Оролбўйи демографияси ҳақида фикр билдиргани учун «кочушини тўғрилаб» қўймоқчи бўлди, бошқа бир нотиққа ўрта Осиё норасмийлари фаолиятини тўғри ёритишда таънадан иборат эди. Бир нотиқни у Оролбўйи демографияси ҳақида фикр билдиргани учун «кочушини тўғрилаб» қўймоқчи бўлди, бошқа бир нотиққа ўрта Осиё норасмийлари фаолиятини тўғри ёритишда таънадан иборат эди.

Бундан ташқари, унинг нутқи бошдан оёқ ўзидан олдинги совет нотикаларининг нутқлариди сиёсийлик этишмаганлигига таънадан иборат эди. Бир нотиқни у Оролбўйи демографияси ҳақида фикр билдиргани учун «кочушини тўғрилаб» қўймоқчи бўлди, бошқа бир нотиққа ўрта Осиё норасмийлари фаолиятини тўғри ёритишда таънадан иборат эди. Бир нотиқни у Оролбўйи демографияси ҳақида фикр билдиргани учун «кочушини тўғрилаб» қўймоқчи бўлди, бошқа бир нотиққа ўрта Осиё норасмийлари фаолиятини тўғри ёритишда таънадан иборат эди.

Бундан ташқари, унинг нутқи бошдан оёқ ўзидан олдинги совет нотикаларининг нутқлариди сиёсийлик этишмаганлигига таънадан иборат эди. Бир нотиқни у Оролбўйи демографияси ҳақида фикр билдиргани учун «кочушини тўғрилаб» қўймоқчи бўлди, бошқа бир нотиққа ўрта Осиё норасмийлари фаолиятини тўғри ёритишда таънадан иборат эди. Бир нотиқни у Оролбўйи демографияси ҳақида фикр билдиргани учун «кочушини тўғрилаб» қўймоқчи бўлди, бошқа бир нотиққа ўрта Осиё норасмийлари фаолиятини тўғри ёритишда таънадан иборат эди.

Бундан ташқари, унинг нутқи бошдан оёқ ўзидан олдинги совет нотикаларининг нутқлариди сиёсийлик этишмаганлигига таънадан иборат эди. Бир нотиқни у Оролбўйи демографияси ҳақида фикр билдиргани учун «кочушини тўғрилаб» қўймоқчи бўлди, бошқа бир нотиққа ўрта Осиё норасмийлари фаолиятини тўғри ёритишда таънадан иборат эди. Бир нотиқни у Оролбўйи демографияси ҳақида фикр билдиргани учун «кочушини тўғрилаб» қўймоқчи бўлди, бошқа бир нотиққа ўрта Осиё норасмийлари фаолиятини тўғри ёритишда таънадан иборат эди.

Бундан ташқари, унинг нутқи бошдан оёқ ўзидан олдинги совет нотикаларининг нутқлариди сиёсийлик этишмаганлигига таънадан иборат эди. Бир нотиқни у Оролбўйи демографияси ҳақида фикр билдиргани учун «кочушини тўғрилаб» қўймоқчи бўлди, бошқа бир нотиққа ўрта Осиё норасмийлари фаолиятини тўғри ёритишда таънадан иборат эди. Бир нотиқни у Оролбўйи демографияси ҳақида фикр билдиргани учун «кочушини тўғрилаб» қўймоқчи бўлди, бошқа бир нотиққа ўрта Осиё норасмийлари фаолиятини тўғри ёритишда таънадан иборат эди.

Чамаси, бундай «писмиқ демократлар»га кечмишни ақл тарозисидан ўтказиб, хатолар ва зарарли андозалардан воз кечиш, поклик ва олиқаномлик сари маънавий интилиш каби, мисол учун, уч марта Меҳнат Қажрамонни Андрей Дмитриевич Сахаровга хос бўлган инсоний фазилатлар мутлақо бетона...

Бундан икки йил муқаддам фуқароларимиз оммавий равишда қайта қуришни қўлаб, турли ҳаракатлар ва ҳалқ фронтларига уюшма бошлаганларида янгилик кашф этган одам

ФУҚАРОЛАРЧА ТОТУВЛИКМИ ЁКИ ЖАҲОЛАТ ГИРДОБИ?

каби ҳаёл оғушида эдилар. Аммо у ёки бу ҳалқ ҳаракатининг мақсад ва вазифалари учун мезон бўлган ҳаёт ҳақиқати шуни қўрсатдики, ўзига бино қўйиш, мансабпарастлик, улар етакчиларининг оддий бузғунчилиги демократик интилишларни ўта радикалик ва экстремистлик билан алмаштириб, ҳалқ ҳаракатларини дастлаб қўзда тутилган олижаноб мақсадлардан бутунлай четга суриб кетди.

Ҳозир ҳам ҳалқ фронтлари, ҳаракатлар, турли йиллар ва қўрултойлар орасида мамлакатда фикрлар хилма-хиллигига асосланган жамият, ривожланган ҳуқуқий давлат барпо этишга ҳисса қўшаётганлари қўлаб эканлиги ишонимли комил. Лекин баъзи сохта ҳалқ фронтларини қўриб туриб, митинг сари дадил бораётган оломон муносабати билан ёзувчи Ф. Кафка айтган қуйидаги сўзларни эсламай бўлмайди: «Улар қўчаларни эгаллаб олдилар ва шуни учун ҳам олам бизни...

роит яратиш зарур. Бизнинг кишлоғимизда 100 дан ортиқ хўжалик бор. Аммо, ана шу аҳоли учун бирорта қўлайлик йўқ. Кишлоғимизда на чойхона, на сартарошхона, на болалар боғчаси бор. Айниқса, ёш болалари оналар жуда қийналишмоқда. Ўйда боласини қаровсиз ташлаб келган она қандай қилиб хотиржам ишласин. Ҳолбуки, бундан бир неча йил илгари кишлоқда боғча бор эди. Раҳбарлар уни томорқага бериб юборишди. Ўйларимизга ўтган йилги тош тўқилди. Бирор қўл учинда бажарилган бу иш самара бермади. Водопровод кишлоқнинг охирига етиб бормаган. Ахир, тоза сув кишлоқ аҳолиси учун нақадар зарур эканлигини таъкидлашмасам ҳам бўлади. Ҳозир одамлар қудуқлардан сув ичишиб, турли касалликларга чалинмоқда. Ақнилариси шундаки, деҳқон соҳ-соҳол олдириш, ювиниш ёки бирор килограмм гўшт хариб қилиш учун марказга йўл олиши керак. Табиий таъзимга эга бўлиш, сунъий таъзимга эга бўлиш. Яна бир гап. Бригадамизда меҳнат қилаётган пудратчилар қўн-қўнладек иш ҳақи ололмаётган. Қолғонимиз раҳбарлари бу муаммоларни тезроқ ижобий ҳал этиб, шайроит яратсалар нур устига аъло нур бўлур эди.

Теша Пулатов ҳалқ дарди билан яшайди. Ҳамқиш-лоқларининг фаровон турмуш кечиришлари учун жон қуйдиради. Ҳар тонг эса қадрдон даласига оғланади. Пудратчиларга тасалли бераркан, сакхи заминга умид билан боқади. «Неъматининг нари тугма, она-ер» дея ихлос билан унга таъзим қилади.

Теша Пулатов ҳалқ дарди билан яшайди. Ҳамқиш-лоқларининг фаровон турмуш кечиришлари учун жон қуйдиради. Ҳар тонг эса қадрдон даласига оғланади. Пудратчиларга тасалли бераркан, сакхи заминга умид билан боқади. «Неъматининг нари тугма, она-ер» дея ихлос билан унга таъзим қилади.

Теша Пулатов ҳалқ дарди билан яшайди. Ҳамқиш-лоқларининг фаровон турмуш кечиришлари учун жон қуйдиради. Ҳар тонг эса қадрдон даласига оғланади. Пудратчиларга тасалли бераркан, сакхи заминга умид билан боқади. «Неъматининг нари тугма, она-ер» дея ихлос билан унга таъзим қилади.

С. ИКРОМОВ.

ни» учун янги ноҳияларни ёзувларга белалол ишонига олаверадимки! Демократия шўри-ғавго-синга қўлаб ноҳонуний ҳаракатлар ҳозирда норасмий уюшмалар томонидан содир этилаётган ё бўлмаса улардан ниқоб сифатида фойдаланилмоқда. Озарбайжонда темир йўллар, Арманистонда йўллар қамали. Ўзбекистон ва Тожикистонда Советлар биносига ҳужумлар, ўт қўйишлар, ўт қўйишлар, қотиллик, гаровга қўлга олиналлар. Ф. М. Достоевский оғохлантирган, асримизда биринчи марта содир бўлмаётган ёзувона босқин шу эмасми? Мана шу лойқа тўқинда партия-летти бойларни жамиятни орқага тортувчи сўлтонларга алмаштириш рўй бермайдими?

Янги пайдо бўлган «демократлар» айрим гуруҳларининг бу қадар айниқ кетишларида, ўйлашмалар, жойлардаги парташпаратлар ҳам айбдор. Ҳўмладан бизда, Ўзбекистонда улар билан тегишиб, ўзи сезмаган ҳолда,

тимоний-сиёсий вазият бир ён-лама ёритилмоқда. КИНОТ ўчун «қосимик шўр»нинг қўлоқли-қотиш жараёни фалокатли эди — қудратли портлашдан янги талатчиқа ва сайёралар пайдо бўлди. «Сиёсий шўр»да сузиш жараёни ҳам шундай фалокатлидир. Янги сайёралар учун фазовий вазият, антидўш зарур эди. Ҳудди шундай янги пайдо бўлган «демократлар», радикаллар намоян бўлиш учун сиёсий душман зарур.

Яқинда мен норасмийлар митингига бўлдим. Нотиқлар оломонининг яқиди қарсақлари остида саноқсиз бошлар (ахмоқий) устига шундай шпорларни ташлашди: «Коммунистлар ГУЛАГга!», «Большевиклар авлодини илдизи билан қуритамиз!».

Илдизи билан? Демак, болаларини ҳам, набираларини ҳам? Мен пешоналарига можий боғич тангиб олган ўз ҳамфиқрлари қуршовида оломонга мағрур назар солиб турган нотиқлардан бири-нинг олдида зўрга бориб олдим. Боришимга бир ха-

Тарихда рўй берганидек, виждон, инсонпарварлик, инсоф каби ҳар қандай партия ва ҳаракатлар учун бирдек зарур бўлган ҳислатлар устидан сабрқилиш, зўравонлик ҳукм юргизган маънавий

вотир сабаб бўлганди: бу боғичлар менга ўздаги қирғинчилар тангиб олган қизил боғичларни эслатганди. — Сиз янги сиёсий жараёнлар ва қотилликларга даъват этилсизми? Асримизга Сталин қирғинларининг ўзи етмайди? — деб сўрадим ундан.

— Ҳа, ана! Большевиклар Сталин қирғини учун жавоб берсин... Ленинники учун, майли, уларни кечирамиз, — дея жавоб берди у қандайдир ланжлик билан, кейин менга дарҳол ёзуз нигҳоз солиди: — Қўрайсизми? Ундай бўлса, меннинг ёрдамчиларимга ўхшаб, партия билетингизни ахлатта улоқтиринг, — шундай деб у ёнида турган, кўринишидан шахсий соқчиларига ниҳора қилди. — Балки партиячилар оломонига қўшилиб кетиш насиб этар.

Аммо у мен янги сиёсий қўнғиндан, «дўшман кидиришдан» Компартия аъзоси бўлишни учунгина, — мен уримда аъзо бўлган эмасман, — қўрқаётганлигимни тушуниш шундай деб таъкирладим: — Менинг коммунизм билан ўз, сиёсий ҳисоб-китоби бор. Бу марз шарпаси ҳеч қачон Европа ва бизнинг мамлакатимиз бўйлаб кезмаслиги керак...

Бу иборани у арақ ва тамаки қидиравериб ҳолдан тойдан, асабий оломонга ҳозиргина айтиб турган эди.

Коммунистларга ўзининг «сиёсий ҳисоб-китобини» рўқча қилган нотиқ, маълум бўлишича, конструкторлар бюросидан раҳбариятнинг таъкидига қилгани учун кидан ҳайдаган экан. Асфалт ётқизиб ишларда ўттиз йилдан ортиқроқ ишлаган онаси ўз уйига эга бўлиш орузида оламдан ўтган. Бобоси қўлоқлаштириш йилларида отиб ташланган. Буни «сиёсий нафратини қўзғаш учун жиддий асослар, деб айтиш мумкинми? Эҳтимол. Менинг ҳам уч аждодим теқдирини фожияларга кечмаган. Менинг бобом — қорақул савдогари — Бухорода Совет ҳокимияти ўрнатилгач, сохта айбларга қўра отиб ташланган. Бувимни эса бобомнинг афсонавий шерикларини айтишни талаб қилиб ГПУ ертўласига, ҳеч бир муболағасиз, қиритиб юборишган. Ҳовли ва мол-мулк мусодара қилинган, онам ўзи икки ёшида ёлғиз, қўчада қолган. Отам ҳам «Ежов омиб»-ридан омон қолмаган: уни ҳам «халқ душманлигининг шериги сифатида қамқоқонага ташлашган, партиядан ўчиришган. Отам ноҳақ айбловлардан шикоят қилиб ёзган хат, Сталин қанцеляриясидан келган хабарнома ҳозирги кунда ҳам оиламизда уруғимизнинг тарихий ёдгорлиги сифатида сақланади...

Аммо буларнинг ҳаммаси — яқинларимнинг қисмати ва ўзининг оғир тақдирим — «сиёсий ҳисоб-китоб» қилиш, кек сақлаш ва зўравонлик учун менга маънавий ҳуқуқ берадими? Йўқ, албатта. Бизнинг Шарқда, жаҳондаги барча ёзувчиларга қўнғли қўра, бағри тош қилишлар боис, дейиша-

Темур ПУЛАТОВ, Тошкент шаҳри. («ПРАВДА», 1990 йил, 6 сентябрь).

ДЕҲҚОНГА КЎП НАРСА КЕРАКМАС...

Киши ҳаётида омад бир мартаба қилиб боқар экан. Кекса пахтакор Теша Пулатов умрининг кейинги йилларида қўлга киритган ютуқларидан сўнг, бунга тўла ишонч ҳосил қилди. Негаки у бутун ҳаёти давомида ҳалол тер тўқди. Лекин...

Бундан икки йил муқаддам кекса пахтакор Теша Пулатовга 4-пахтачиллик бригадасига етакчилик қилишни таклиф этишганда, унинг қўнғлида бир ҳадик пайдо бўлганди: «Эплай олармикинман?». Чунки, бу коллектив хўжалиқда энг қўнғил саналарди. Шундай бўлса-да, у ҳамқишлоқларининг раёйига қарши боролмади. Ахир, ҳалқ ҳаммага ҳам ишонавермайдди.

Одамлар янги етакчиқа катта умид боғлашди. Сабоби Теша ака узоқ йиллардан бўён уларнинг шодлик ва ташвишларига шерик бўлиб келарди. Қишлоқнинг тўғри-мўғракисига бош бўлиш унинг эҳтимасида. Ўлбошиянинг сўзини ҳеч ким ерда қолдирмайдди. Зим-масидида маъсулиятини дилдан ҳис этган Теша ака иш бошлашдан олдин қол-қоқчилар билан бафурча суббатлашди. Уларга пудратчилар кони фойда эканлигини қайта-қайта тушу-тирди. Бригада ерлари 20 оилавий зенога бўлиб берилди. Пудратчилар мол-лиявий сарф-харажат ва олинадиган фойда билан танишиб қиқчишган, ишга киришдилар. Ҳамманинг нияти тўқиллашган пешана тери эвазига аялигини даромад қилиш, фаровон ҳаёт кечириш эди. Янги усулнинг ана бир фойдали томони бор. У деҳқоннинг ўз ишига бўлган маъсулиятини оширди. Дала меҳнатчиси англадики, фақат тадбиркорлик ва ҳалол меҳнатинга рўзгорига қўт-баракка киритади.

Теша ака ўшанда кўпчилик билан кенгашиб турган қилган экан. Мана, бугунги кунда эл-юрт олдиди

Қишлоғимиз кишилари

100 гектар майдонга баракка уруғи қадаганди. Аҳлилик билан қилинган фидо-корона меҳнат тўғрисида пудратчилар ҳар гектар ер ҳисобига 32 центнердан пахта ҳосили етиштирилди. Тўра Абдурахмонов, Илхом Аҳадов, Шоҳида Пулатова, Зулхумор Аҳмедова, Зиннор Очиловлар бошлиқ илгор оилавий зенолар бригада хирмонига муносиб улуш қўшдилар. Улар ҳар гектар ер-дан 40—50 центнердан қимматбаҳо саноат хом ашёси йиғиштириб оlishди. Инг-гем-терм сўратини таъминлаган техника жилво-корлари Номоз Зайниддинов ва Абдураҳман Абдурахмоновлар мавсум давомида баракали ишладилар.

— Деҳқонга кўп нарсаси керак эмас, — дейди пудратчилар сарқори. — Аввало, дала меҳнатчисининг ишлари ва қўнғили ҳордиқ чикариши учун шарт-ша-

Сайёрамиз нафаси

Яқинда Швейцарияда қўёш батареяларда ишловчи транспорт воситаларининг анъанавий мусобақалари бўлиб ўтди. Суратда сизбу мусобақаларда илк бор қатнашган Германия Демократик Республикаси спортсменларини қўриб турибди. Улар «Трабанта» фирмаси машинасида мусобақалашдилар.

Кейстон — ТАСС сурати.

КИСҚА САТРАЛДАР

● **КОҲИРА.** Миср Араб Республикасининг аҳолиси 56 миллион кишига етди. Деб хабар қилди «Ал-Ахром» газетаси маълумат маркази хисоблаб бошқармасининг маълумотида асосланиб. Аммо мамлакатдаги меҳнатга лаёқатли аҳоли 14 миллион кишидан сая олшди, унинг ҳам қамиди 2,5 миллион ишсиз.

● **ТЕХРОН.** Наркотик моддаларини яширинча келтириб сотиш билан шуғулланган 48 киши Махшад шаҳрида осиб ўлдирилди. Ислон иқлибйили тўғрисида вакилларнинг айтилишича, қатл этилган жиноятчиларнинг қўнғилиги афғон эди. Уларнинг ҳаммаси қамиди 31 грамм георин ёки 5 килограмм қора дорини Эронга келтирилганини учун осиб ўлдирилган ҳукми қилинган. Эрон қонунари бундай жиноятчилар учун ўлим жазосини қўзда тутарди.

● **КОБУЛ.** Баттол муҳолиф Афғонистон пойтахтида яна ракета отилди. Бир киши ҳалок бўлди, бош қили яраланди. Умрият ички ишлар вазирлигининг маълумотларига қўра, август ойининг ўзиданга Қобул ўқитилиши натижасида 61 киши ҳалок бўлган, 203 киши жароҳатланган. Шу йилнинг 8 ойида эса ҳамма-си бўлиб реактив снарядларнинг портлаши натижасида 348 қобуллик ҳалок бўлган.

ҲУЖЖАТЛАР ИМЗОЛАНДИ

Расмий ташриф билан Токиога келган СССР ташқи ишлар министри Э. А. Шеварднадзе ва Япония ташқи сиёсат маҳкамаси бошлиғи Таро Накаяма музокаралар тугаганидан сўнг СССР Президентининг Японияга ташрифига тайёргарлик масалаларига доир ҳужжатни имзоладилар.

Ҳужжат иккала мамлакат ҳўтин муҳофаза қилиш соҳасида ҳамкорлик қилиш, маданий алоқалар тўғрисидаги битимларни ишлаб чиқиш томонлама битимларни, шу жумладан Совет Иттифоқида қайта қуришга техникавий ёрдам бериш, атроф-муҳитни муҳофаза қилиш соҳасида ҳамкорлик қилиш, маданий алоқалар тўғрисидаги битимларни ишлаб чиқиш томонлама битимларни, шу жумладан Совет Иттифоқида қайта қуришга техникавий

РАСМИЙ ТАШРИФ ТУГАДИ

ТОКИО. 7 сетабрь. (ТАСС). СССР ташқи ишлар вазирни Э. А. Шевард-

КИЗҒИН МУЗОКАРАЛАР

3 сентябрдан 6 сентябргача Бонияда Совет—Ғарбий Германия музокаралари бўлиб ўтди. Музокараларда Германиянинг бирлашуви жараёни натижасида вужудга келган янги шароитда иккала мамлакат ўртасидаги иқтисодий ҳамкорлигининг ҳолати ва истиқболлари муҳокама қилинди.

Кизгин музокаралар натижасида СССР билан ГФР ўртасида узоқ муддатли кенг миқий иқтисодий, савдо ва илмий-техникавий ҳамкорлик тўғрисидаги шартнома асосан тайёрлаб бўлинди. Бу шартнома мана шундай ҳамкорлиқни ривожлантириш учун шартномавий-ҳуқуқий қўшми маълуматларга нисбатан сибасида тарихий сохта фикрларни енгишга инти-лиш, у ерларда юз бераётган воқеалар ҳусусида мумкин қадар соғлом фикр юри-тишга ва вазмин бўлишга ҳа-ракат қилиш лозим.

КОМИССИЯНИНГ ФИКРИ

Польшанинг Шарқдаги ва аввало Совет Иттифоқи билан муносабатлардаги фаол нафаси унинг Ғарбга ниҳоятда қарамлигига қарши ўзига хос нафаси бўлиши мумкин. Сенай ташқи ишлар қосимисининг Варшавада бўлиб ўтган мажлисида ана шу фикр билдирилди.

МУШТАРИЙЛАРИМИЗ

ХАТЛАРИДАН

«ИХЛОС»НИНГ
ИХЛОСМАНДАЛАРИ

«Ихлос» ширкати араб тили, ёзуви, туркий-форсий ёзувлари ўргатишга ихтисослашган. Ҳозиргача юздан ортиқ йигит-қиз унинг махсус курсини битириб чиқди. Ширкатнинг курслари вилоятимизнинг бир қанча жойларида ҳам очилган. Хусусан, Андижон шаҳридаги 2-ўрта мактаб қошидаги курсда 22 тингловчи таълим олди. Қўрғонтепа ноҳия халқ таълими бўлимининг 42 ўқитувчиси, Илчевск шаҳрининг 4-мактабидидаги курсда эса 22 илм толиби таҳсил қўймоқда.

Ширкат ўз битирувчиларини дарслик ва ўқув куроллари билан таъминлайди. Ҳозир Илчевск шаҳар халқ таълими бўлимининг буюртмасига биноан бир гуруҳ ўқитувчи мазкур курсларда ўз билимларини оширапти.

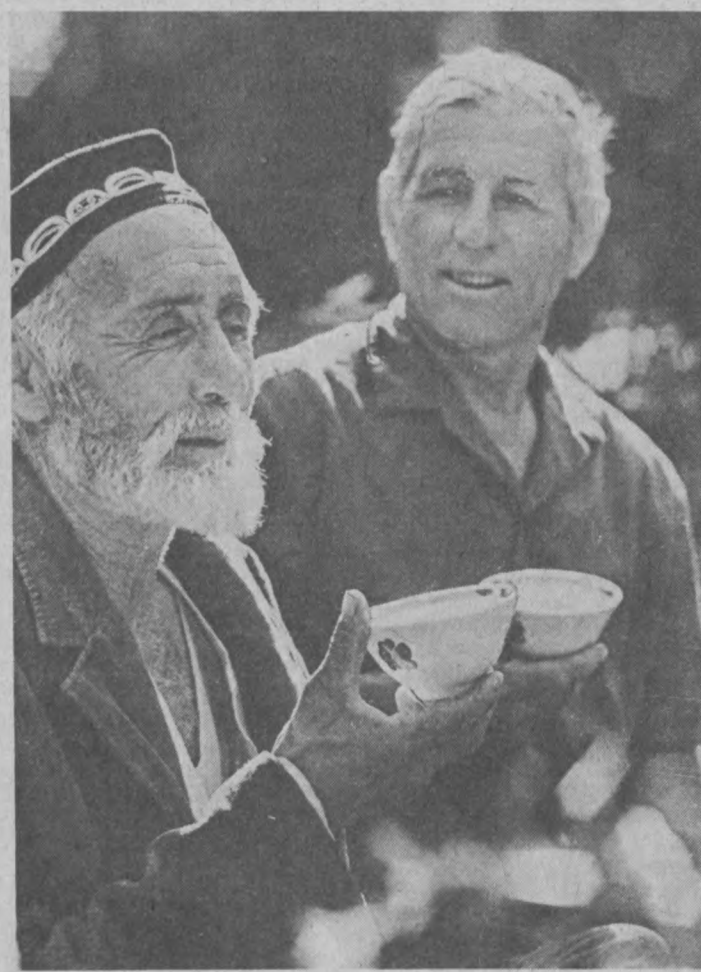
М. РАҲМОНОВ,
тил-адабиёт ўқитувчиси.

МУҲИМ
БУРИЛИШ

Ўзбек тилига давлат тили мақомининг берилиши ҳаётимизда муҳим бурилиш ясади. Эндилкида мазкур қонунни ҳаётга татбиқ этиш долзарб мавзу бўлиб қолди. Хўжабод ноҳиясининг «Россия» номи билан аталувчи жамоа хўжалиги Ойбек номи билан, Қулда қишлоқ

жамоа хўжалиги Улуғбек номи билан аталади. Нефть қони посёласининг ҳар бир савдо шаҳочаси, бозори эндиликда фавқат давлат тилида номланадиган.

А. ТУРҒУНОВ,
Андижон монтаж ва соғалаш бошқармасининг Хўжабод районидидаги участкаси слесари.

ХАЕТ ЛАХЗАЛАРИ.

В. МОЛГАЧЕВ олган суратлар.

• «Фотоконкурс—90»

О д о б н о м а

Уйда бирор нарсага танқислик туюлди қолдугуд бўлса, танишмининг латифаюма ҳикояси ёдимга тушади. Бир киши шахсий машинасида Бухорога йўл олади. Зериканидан йўл йўлакай кекса бир кишини ёнига ўтқазиб, қақ-қақлашиб кетади. Қўп ўтмай шаҳарга етиб келишади. Бир жойга келганда ёнидаги чол машинани тўхтатиб, тушуриб кетишни илтимос қилади. Аммо ҳайдовчи кўриб турибдики, тепага осигилиқ йўл белгиси машинани бу ерда тўхтатишни мутлақо тақиқлайди. Аммо кекса кишининг сазасини ўлдириш ҳам олобдан эмас. Нойлоқ уни туширади.

Шу онда милиционернинг қўлоқни қоматга келтирувчи хуштаги жаранглайди.

Айбдорнинг бўйни ҳамшиша эгик. Кўнгил ҳар нечүк таскин ахтаради, тасалли излайди. Юракнинг қай бир бурчагида осигилиқ тўғрилиқ ва эгрелиқ таърозисининг палласи гоҳ у ёнга гоҳ бу ёнга лапанглай бошлайди. Сўнгги қадоқни қайси паллага ташлаш керак? Эгрелиқ палласи юракни ошқоқон томон босиб кетиши тайин... Аммо шу аснода тўғрилиқ ҳам палладаги тошни бўғизга келтириб тақашни мумкин.

Аммо ҳайдовчи кейингисини афзал қўради.

— Негача бу ерда тўхтатдингиз, белгини кўрмайсизми? — Сўрайди милиционер ўзини таништириб.

— Белгини кўрдим, аммо...

— Ҳали шунақаи. Беринг ҳужжатларингизни!

— Ҳужжатларини унутибман, уйда қолибди.

— Бўлмаса, машинани шу ерда қолдирасиз. Ким билди дейсиз, ахти мол сиз буни ўғирлаб олдандирсиз?

— Бўлмаса биргина машина машинани олиб бўладими?

Милиционернинг юзига кулги аломатлари нуқси урди. Кўнгил қўлғига қалит солган ҳайдовчи қақ-қақа уради. Унга милиционер кўшалади.

— Бўлди ака, бўлди, гапнинг «йўл боласини» айтдингиз, сизга оқ йўл.

Муддао ҳайдовчини ўғирликда айболом, милиция ҳодимининг тутумини тўғрилиқка йўймоқ эмас. Ахти мол, у кўпчилик оилалар сингари машинани оилавий даромадлар эвазига олгандир. Аммо бу ҳазилнинг тағида жуда катта маънавий, иқтисодий, социал муаммолар мавжудки, бундан кўз юмиш кўзбўйлогичга ўхшаб беш панжани олтига қилиб кўрсатишдек гап.

Бундан уч-тўрт йил илгари бўлган воқеа: нуфузли идоранинг нуфузли раҳбарларидан бири Ўртачулни ўлаштиришда ниҳоятда жомбонлиқ кўрсатди. У нафақат ўша пайтда, балки қариб ярим асрлик меҳнат фаолияти давомида бутун билимини, куч-қувватини, қобилиятини ўзи таллаган касбига, партия ишонган постга, давлат мафзаётларига қаратди. Уни танганлар номини ҳамшиша ҳўрма, бирга ишлаганлар ички бир ниҳатхор билан тилга олишади, эслашади. У ҳар кун Ўртачулни деярли қадамба-қадам кезиб чиқар, унинг ёрдами ҳамма жойга зарур эди. Унинг раҳбарлигида кўпгина ўйлар қўрилди, янги ерлар ўзлаштирилди, чўлга обиди ҳаёт олиб чиқилди. У кун бўйи шунчалек чарчар экини, бу қоринчилиқнинг гўбурини ҳам юқори таъкилотларга келтирувчи бериладиган наъшали ҳисоботлар бус-бутун ювиб юборарди. Ярим ошқоқ вагонеткадаги қара-дўтга чўзилар экан, шаҳардаги сеvimли хотинини, қизин ва кўёвини, ўғли ва келинини, бир-бирдан ширин на-бираларини соғинар, дарва суҳбатларини кўйсар эди. Аммо бу ердаги иш уларни бир-бирдан оёлаб айириб қўларди.

Унинг маоши катта эди. Бу ерда зарурат туғилмаганлиги учунми, уйи

га борганида маошини шундай ташлаб қайтарди. Зеро, кунлик истеъмолдан ташқари рўзгорига ҳеч нарса керак эмас, ҳамма нарса етарли эди. Аммо кунларидан бир кун у узоқ ўртачул сафаридан уйига қайтганида, 30 йиллик ёстиқдошини ўзга одам оғушида кўрди...

Орадан бир неча кун ўтгач, ҳамкасбларидан бири ундан ахвол сўради:

— Қалай, рўзгорингиз бутми?

У эса ҳамроҳидан кўзини олиб қочиб, рўзгорини ҳам, ҳаётини ҳам, ишни ҳам болаҳонадор қилиб сўқди...

Беморхонада узоқ йиллар партия ва совет идораларида ишлаган, Навбаҳор районидидаги хўжалиқлардан бирида 22 йил раҳбарлик қилган, ҳозирги кунда пенсионер Муяссар ака Нурдиннов билан ҳамхона эдим. Унинг қўлоғи оғир, шу тўғайли кўпроқ гапирар, мен тинглардим. Гапдан-гап чиқиб, пахта ҳосилдорлигининг йилдан-йилга қамайиб кетаётганлиги, пахта териш машиналаридан шикоятлар кўпаяётганлиги ҳақида суҳбатлашдик.

Рўзгорингиз
Бутми?

— «Гигант»га ҳозир ҳам бориб тураман, хафа бўлиб кетаман, — деди у. — Совхоз йилдан-йилга чўниб борапти. Ернинг юракни тинглаш керак, меҳнат қилиш керак. Алмашлар эккини тўғри ташкил қилиш лозим. Кўп айбни машинага тўнашади, конструкторлардан ноллишади. Ахти мол бу гапларда жон бордир. Бироқ аминманки, ҳақиқий ва оқилона меҳнат қилинса, шу машиналарнинг ўзида ҳам ҳосилнинг 60—70 процентини териб олиш мумкин.

У узоқ гапирди, мен узоқ тингладим, агротехника сир-синоатлари, деҳқон меҳнати, кадрлар масаласи ва ҳоказолар ҳақида дилдагини тўкиб солди. Шулар хусусида мақолалар ёзиб босиб чиқарасизларми, деб ҳам сўради.

— Беморхонадан чиққач, агросаноат бирлашмаси правлениеси раисининг олдига бораман, — давом этди у. — Бирор районни бўлмаса ҳам, хўжалигини бер дейман, алмашлар эккиш технологиясига кўмаклашмоқчиман. Мен ундан ойлик талаб қилардим, нима дедингиз?

— Жуда зўр бўлади, — дедим мен.

Бироз фурсат ўтиб, ташқарига қиқ-қач бошқа бир ҳамдардим лўқма ташлаб қолди:

— Қарисан биз ҳам шундай эзма бўлиб қоламизмикин-а? Унга энди нима керак, нима етишмайди? Ўтмайсанми оёғингни узатиб, уйинг тич, рўзгоринг бут бўлса...

Ким бахтсиз... бахтсизлиқни енгмаган бахтсиз. Мен бахтсизлиқни деҳқон кетмони билан, ишчи болгаси билан, ижодкор қалами билан енгидини жуда-жуда истамаман.

БИР ҲАМКАСБИМ БОР. Доим турмушдан нолганин-нолгани, Фалончи ундай, писмадончи бундай. Мен ақалли болаларимга ҳаминчадар кийим-кечак етказиб олайман. Ҳамма жойда ноҳақлик, рўзгоримиз қачон бут бўларкин?

Мен унга ҳеч нарса демасдим. Барибир фойдаси йўқ эди. Ваҳоланки,

у менинг тасаллимга зор ҳам эмасди. Аммо мен шунини аниқ билардимки, мабодо унинг лотереясига «Волга» чиқиб қолганида ҳам у бу қилиғини тарк этолмасди. Бу — унга бешиқда теккан «дарт» эди. Афсуски бу дартга мубатло бўлганлар ораминда кам эмас.

Нолиш — ожизлик белгиси. Нолиш каломининг қават-қаватларида маътанчилик, қибор, олчоқлик, галамислик, баъзан кўрқоқлик белгилари ҳам зоҳир.

Уша ҳамкасбимнинг тўйига бордим. Тўй дастурхони ниҳоятда тўкин эди. Икки гуруҳ санъаткорлар келишган, ейимлик, ичимлик бўғизга доғур. Қўни-қўшилларининг айтишича, бу ҳовлидан етти кундан буён одамларнинг қадами (тўйга келувчиларнинг демоқчи) аримас эмиш.

Кейин маълум бўлишича, дабдаба-бозилиқнинг ортидан қувган ҳамкасбим қариндош-уруғларидан 4 минг сўм қарздор бўлган экан.

Бу олийҳимматларча чиранишни ўйлаганида болаликда эшитган мазкур ривоят едимга тушаверади.

сўриб, иккинчисини чағаллаб турардинг. Сахийликнинг чеки бўлмайди, ўғлим.

Алқисса, ноллиш — қорин тўйдирмайди, шуҳрат ҳам келтирмайди, рўзгорингни бут ҳам этмайди.

Советлар оиласининг ташкил топганига 70 йилдан ошди. Биз ҳар бир рўзгорини ана шу байналмилал оиланинг кичик ўзғи, деб атаймиз. Шу давр мобайнида нимаки музаффарликлар, нимаки фисқу-фужурлар, гурури ва гамбода, зафарли ва зўравонли ганиматлар кечмасин, ана шу буюк оиланинг, ана шу мўъжаз рўзгорининг бошида, тарданда рўй берди.

Гитлернинг қиличи ҳам ана шу тарданга тушди. Гагариннинг парвози ҳам ана шу бошини осмон янглин сарбаланд этди. Қонли қатагон давридаги йўқотишларимиз, яқин ўтмишдаги қўшлар ўқиб қўшлар ҳам айрим оиламиз, маъсума рўзгоримиз учун заҳар эди. Бу заҳар оқибатлари ҳамон бизни безовта қилмоқда, жоғу-танганимга буров соломқда. Орол инграммоқда, она тулғоримиз ўтмишдаги эҳраки мажбуриятлар ва рапортларнинг заворотида беланг бўлиб қоляпти, табиятнинг беаён таҳдирла-нишини ўйласан Чингиз Айтматовнинг «Қўнлар»идидаги сайгоқлар ҳамда Акбара ва Точайнари болаларининг фарёди ҳамон мени ларага келтиради, тўс-тўлоғидида ҳайқариқлар миямин хануз эғовлайди...

Ўтмишни хотирлайман, бугунни ўйлайман, келажакни ҳаёл қиламан.

Бизнинг дастурхонимизнинг файзу-баракасини қонирган, қочираётган ва қочириб мумкин бўлган омиллар шулар эмасмикин?

БУ САТРЛАРИНИ ЎЗАР эканман келиб қолди: тўсатдан бир фикр келиб қолди: «Ўш, бир неча ойдан бери самоват қўли беринг, деб хар-хаша қилганидан ўтмишнинг гапларини эшитиб юрган қўшининг, сента, «рўзгорингиз бутми?» деб савол берса, нима деб эдинг?»

Ўтмишда жавоб қилишимиз олдида газетхонларга қаноат талаб, тубанди ривоятни баён этишни раво қўрдим:

Машҳур масаллиқ Эопонинг нақларидан бирида Зевс Прометейга лойдан одам ва ҳайвон ясашни буюради. Анча муддат ўтгач, Зевс текириб кўрса, одамлардан ҳайвонларнинг сони анча кўпайиб кетибди. Прометей ўз айбини юмюк мақсадида лойдан тайёрланган ҳайвонларнинг у ёқ-бу ёғини тўғри-лаб, одамлар сафига қўшаверди.

Қиссадан ҳисса шулким, баъзи ҳайвонсифат, бадфёёл одамлар ана шундай пайдо бўлган эканлар.

Мамлакатимизда бугунги кунда содир бўлаётган жараён етти яшардан еттиш яшаргача аён. Бу — пок-ла-ниш жараёни, бу — ана шундай одамлардан тозаланиш жараёни. Визга бундан кейин Прометей ва «прометейлар» йўл қўйган хатолар аччиқ сабоқ бўлмоғи лозим.

Бунинг учун имтиёзимиз бор, имкониятимиз етарли. Чунки одамларда энди бир-бирига бўлган ишонч тикланаётир, имкон тикланаётир, имон тикланаётир.

ИМОН БУТНИНГ — РЎЗГОРИ БУТ!

Бу нафақат қўшнимга, ўртачуллик фидокорнинг ҳамроҳига ҳам, Муяссар ақанинг суҳбатидан сўн лўқма ташлаган ҳамдардимга ҳам, ўз ҳамкасбимга ҳам, умуман, ушбу савол билан мурожаат қилган барча-барча инсонларга жавобим менинг!

Эсирган БОЛНОВ.

«Совет Ўзбекистони» махсус мух-бири.

йўлини Тошкентда бошлаб, доғруқ қозонган. У олимпиада ғолиби ва тўрт марта жаҳон чемпиони бўлган. Бу гал эса швейцариялик Людвиг Канг билан беллашувда у 1 минут 41 секунд вақт сарфлаб рақибини доғда қолдирди.

ФУТБОЛ МАЙДОНЛАРИДА

ОЛИП ЛИГА. Мамлакат чемпионатида бир учрашув ўтказилди. Пойтахт армиячилари «Ротор» дарвозасига 7 та

жавобсиз тўп киритишди. Ҳозир Киев динамочилари 26 очко билан пешқадамлик қилишмоқда. Армиячилар ҳисобидаги очколар 25 тага етди. «Торпедо» ҳисобида 22 та очко бор.

БИРИНЧИ ЛИГА. 30-турнинг қолган ўйинларида қуйидаги ҳисоблар қайд қилинди: «Локомотив» (Н)

— «Спартак» — 0:0, «Факел» — «Котайк» — 2:1,

«Ростсельмаш» — «Металлург» — 1:1, «Динамо» (Ст) — «Истру» — 1:1, «Волего» — «Тирас» — 1:0, «Шинник» — «Таврия» — 1:0. Бўлиб ўтган 10 учрашувдан 6 таси дуран бўлди. Ҳозир «Металлург» 39 очко билан биринчи бўлиб турибди. Спартакчилар ҳисобида 38 та очко бор.

Мухаррир
Р. РАҲМОНОВ.

Реклама ва эълонлар

ИУЛДОШ ОХУНБОБОВЕВ НОМЛИ ХАЛҚЛАР
ДУСТЛИГИ НИШОНДОРИ ТОШКЕНТ
ТУҚИМАЧИЛИК ВА ЕНГИЛ САНОАТ
ИНСТИТУТИ

қундузги ва кечки олий ўқув юртига тайёрлаш
ва касбга йўллаш бўлимига
(тайёрлов бўлими)
1990-1991 ўқув йили учун

ТИНГЛОВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

ОЛИЙ ЎҚУВ ЮРТИГА ТАЙЁРЛАШ ВА КАСБГА
ЙЎЛЛАШ БЎЛИМИГА:

— қамида икки йил меҳнат қилган халқ хўжалиги барча тармоқларининг илғор ишчилари ва колхозчилари ўзлари ишлаётган корхона, ташкилот, муассасаларнинг йўлланмаси билан; СССР Қўроллик Кучлари сафида хизматини ўтаб қайтган олий маълумотга эга бўлмаганлар ҳарбий қисмлар йўлланмаси билан қабул қилинади.

Олий ўқув юртига тайёрлаш ва касбга йўллаш бўлимига кирувчилар йўлланма берган корхона, ташкилот, муассасаларда охириги бир йил давомида узлуксиз меҳнат қилган бўлишлари керак.

Олий ўқув юртига тайёрлаш ва касбга йўллаш бўлимига институтнинг барча факультетларига физика, математика фанларидан, кимё-технология факультетига эса кимё ва математика фанларидан суҳбат натижаларига қараб ўтказилади.

Олий ўқув юртига тайёрлаш ва касбга йўллаш бўлимини муваффақиятли тугатганлар институт қундузги ва кечки бўлимларининг I курсига кириш имтиҳонларисиз қабул қилинадилар.

Олий ўқув юртига тайёрлаш ва касбга йўллаш бўлимига кириш учун қуйидаги ҳужжатлар керак: институт ректори номига ариза, кўрсатилган намуна бўйича иш ю-йидан (ҳарбий қисмдан) йўлланма, ўрта маълумот ҳақида ҳужжат (асл нусхаси), иш жойидан (ҳарбий қисмдан) тавсиянома, ташкилот раҳбари томонидан тасдиқланган меҳнат дафтарчасининг кўчирмаси 088/У андозадаги тиб-бий шаходатнома, 3х4 см. катталиқдаги 8 дона сурат.

Паспорт ва ҳарбий мажбуриятга оид ҳужжат шахсан кўрсатилади.

Қундузги бўлимга ҳужжатлар 1 октябрдан 10 ноябргача қабул қилинади.

Кирувчилар билан суҳбат 11 ноябрдан 30 ноябргача ўтказилади.

Машғулотлар 1 декабрдан бошланади. Ўқиб муддати — 8 ой.

Кечки бўлимга ҳужжатлар 20 сентябргача қабул қилинади.

Кирувчилар билан суҳбат 25 сентябрдан 30 сентябргача ўтказилади.

Машғулотлар 1 октябрдан бошланади. Ўқиб муддати — 10 ой.

Кирувчилар суҳбатдан ўтишларидан олдин математика, физика ва кимё фанларидан консультация олишлари мумкин.

Олий ўқув юртига тайёрлаш ва касбга йўллаш бўлимига кириш учун қуйидаги қундузги (қабул комиссиясининг қарори билан, шунингдек, кечки ва сиртқи) бўлимига кириш имтиҳонларини муваффақиятли тошқирган, лекин конкурсдан ўтолмаганлар, мутахассис тайёрлаш юзасидан олий ўқув юрти ва корхоналар ўртасида тузилган икки томонлама шартномага биноан шу корхона, ташкилот, муассасалардан юборилган ёшлар суҳбатсиз қабул қилинадилар.

Олий ўқув юртига тайёрлаш ва касбга йўллаш бўлимининг қундузги ўқиб институтнинг факультетларини таъминлаш учун махсус ташкил қилинган.

Олий ўқув юртига тайёрлаш ва касбга йўллаш бўлимига қабул қилинганлар стипендия ва ётоқхона билан таъминланадилар.

Тайёрлов бўлимини ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда муваффақиятли тугатганлар ўз ҳо-ҳишига кўра институтнинг қундузги ёки кечки бўлимларининг I-курсига қабул қилинадилар.

Ўрта мактабнинг қундузги бўлимини 1989 ва 1990 йилларда тугатганлар меҳнат стажига эга бўлса ҳам олий ўқув юртига тайёрлаш ва касбга йўллаш бўлимига қабул қилинмадилар.

Олий ўқув юртига тайёрлаш ва касбга йўллаш бўлимига киришни хоҳловчилар қуйидаги манзилларга мурожаат қилишлари мумкин:

ТОШКЕНТ ШАҲРИ — 100 (қундузги ва кечки бўлим), Абдуллаев кўчаси, 7-уй, телефон 53-11-93.

АНДИЖОН ШАҲРИ — 710019 (кечки бўлим) Бобур шоҳқўчаси, 39а уй. Телефон: 59-80-2.

НАМАНГАН ШАҲРИ — 716027 (кечки бўлим) Қосонсой кўчаси, 7-уй.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА
9 СЕНТЯВРДАН ВОШЛАБ
СССРДА — ГАСТРОЛДА
ТОШКЕНТДА БИРИНЧИ МАРТА

«КОРЕЯ ЦИРКИ—90»

(КХДР)

ЦИРК САНЪАТИНИНГ БАРЧА ЖАНРЛАРИДАН ИБОРАТ КАТТА РАНГ-БАРАНГ ПРОГРАММА.

Томошалар соат 19.30 да; шанба кунлари — соат 16 ва 19.00 да; якшанба кунлари — соат 13.00 ва 16.00 да бошланади.

ОЛДИНДАН БИЛЕТ СОТИШ ТАШКИЛ ЭТИЛГАН.

Оммавий талабномалар қабул қилинмоқда.

Болалар муассасалари ва қишлоқ жойларининг талаб-номаларига навбатдан ташқари хизмат кўрсатилади.

Касса дам олиш кунчиси, соат 10 дан 20.00 гача иш-лайди.

Маълумотлар олиш учун телефонлар: 44-35-91, 44-35-84.

Цирк фойсесда суратхона ишлаб туради.

Тошкент давлат театр ва рас-сомлик санъати институти жа-моаси «сиёсий тарих ва сиё-сий иқтисод» кафедраси до-цент Т. Ф. Файзиёва акаси
Комил
ФАЙЗИЕВНИНГ
вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қи-лади.

Тошкент Давлат педагогика институти индустриал-педаго-гика факультети жамоаси «Электр ва радиотехника» ка-федрасининг ўқитувчиси, тех-ника фанлари номзоди А. Очи-ловга рафизаси
Аниса
ОЧИЛОВНИНГ
вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қи-лади.

Ўзбекистон бинокорлик ма-териаллари улгурчи савдо би-рлашмаси жамоаси бирлаш-ма бошлиғи Р. М. Муҳамме-довга ораси
Ширин
ХАМДАВОННИНГ
вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қи-лади.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриятининг Меҳнат Қизил Байроқ орденига босмаҳонаси. Тошкент шаҳри. № 205.

ИНДЕКС 64583. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

ТЕХНИК-ИЖОДИЁТ
УЙИДА ТАЙЁРЛАНДИ

Қорақалпоғистон Халқ таълими министрининг тех-ник ижодиёт уйида ёз да-вомида икки тонадан кўп мак-табда ишлатилмаган бўр тай-ёрланди. Хўнар-техника таъ-ли